

ПОШИРЕННЯ *LUZULA TAURICA* (V.I. KREZCZ.) NOVIKOV В КРИМУ

І.Г. Ольшанський

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
відділ систематики та флористики судинних рослин
вул. Терещенківська, 2, м. Київ, 01601, Україна
e-mail.: olshansky1982@ukr.net

Вивчення та збереження біорізноманіття є одними з до найважливіших проблем у сучасному світі. Практична охорона фіторізноманіття, на нашу думку, повинна розпочинатися з встановлення морфологічних особливостей видів, вивчення їх поширення та еколого-ценотичних особливостей.

Метою цієї роботи було дослідити поширення та еколого-ценотичні особливості *Luzula taurica* (V.I. Krecz.) Novikov в Криму. Робота виконувалася протягом 2011-2012 років. Нами були опрацьовані матеріали гербаріїв Нікітського ботанічного саду – Національного наукового центру УААН (YALT), Таврійського національного університету імені Володимира Вернадського (SIMF), Національного гербарію України – Гербарію Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного (KW) Київського національного університету імені Тараса Шевченка (KWU), Ботанічного інституту ім. В.Л. Комарова, м. Санкт-Петербург, Російська Федерація (LE) та Інституту експериментальної ботаніки ім. В.Ф. Купревича, м. Мінськ, Республіка Білорусь (MSK). Здійснені експедиційні виїзди на Долгоруківську яйлу, Демерджі-яйлу та на Чатир-Даг. Картування поширення *Luzula taurica* проводилося із застосуванням портативного GPS навігатора Garmin etrex H. Зібрані гербарні матеріали передані до KW.

За літературними даними, *Luzula taurica* зростає в Азербайджані, Албанії, Болгарії, Боснії та Герцеговині, Греції, Грузії, Італії, Македонії, Румунії, Туреччині та в Україні (в Криму) (Kirschner et al., 2002; Ольшанський, 2011).

Ми з'ясували, що в Криму *Luzula taurica* зростає на яйлах: Карабі, Демерджі, Тирке, Долгоруковській, Чатир-Дазі, Бабуган, Нікітській, Ялтинській, Ай-Петринській. Нам *Luzula taurica* траплялася на висоті близько 800 м н.р.м. і вище. За останні 50 років ареал цього виду дещо скоротився. Так, під час експедицій в 2011 та 2012 роках нам не вдалося знайти рослин цього виду на галявинах в урочищі Суат (Чатир-Даг), звідки є гербарні збори в YALT.

Рослини досліджуваного виду зростають переважно в складі лучних, степових угруповань, зрідка – в дубових, букових та соснових лісах (насадженнях). За нашими дослідженнями, в угрупованнях з *Luzula taurica* часто зростають *Allium rotundum* L. s.l., *Anthyllis biebersteiniana* Popl., *Bromopsis cappadocica* (Boiss. Et Balansa) Holub s.l., *Campanula taurica* Juz., *Carex humilis* Leys., *Cerastium tauricum* Spreng., *Dianthus capitatus* Balb. ex DC., *Dactylis glomerata* L., *Festuca rubra* L., *Filipendula vulgaris* Moench, *Fragaria viridis* Duchesne, *Koeleria lobata* (Bieb.) Roem. et Schult., *Pedicularis sibtorpii* Boiss., *Phleum phleoides* (L.) H. Karst., *Phlomis taurica* Hartwiss et Bunge, *Thymus callieri* Borb. ex Velen. та ін.

Отже *Luzula taurica* має обмежене поширення, до того ж ареал цього виду зменшився, тому *Luzula taurica* має бути включена до переліку регіонально рідкісних видів та забезпечена охороною в АР Крим.

Робота виконувалася за підтримки гранту для молодих учених Національної академії наук України.

ЛІТЕРАТУРА

Ольшанський І.Г. *Luzula taurica* (V.I. Krecz.) Novikov (*Juncaceae*) у флорі України // Заповідники Крима. Биоразнообразие и охрана природы в Азово-Черноморском регионе. Материалы VI Международной научно-практической конференции (Симферополь, 20-22 октября 2011 г.). – Симферополь, 2011. – С. 219–224.

Kirschner J., Snogerup S., Novikov V.S. et al. Species Plantarum: Flora of the World. Parts 6 – 8: Juncaceae / [ed. J. Kirschner]. – Canberra, 2002. – Part 6: Rostkovia to Luzula. – 237 p.

Ольшанський І.Г. Поширення *Luzula taurica* (V.I. Krecz.) Novikov в Криму // Актуальні проблеми ботаніки та екології. Матеріали міжнародної конференції молодих учених (Ужгород, 19-23 вересня 2012 р.). - Ужгород: Видавництво ФОП Бреза А.Е., 2012.- С. 97-98